

VZGOJNI NAČRT

**OSNOVNE ŠOLE
NEZNANIH TALCEV DRAVOGRAD
S PODRUŽNICAMI**

KAZALO

1. VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA	3
1.1 Vrednote, za katere si na šoli prizadevamo	3
1. 2 Oblikovanje okolja za optimalno življenje in delo v šoli	4
2. VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	4
2. 1 Proaktivne in preventivne dejavnosti.....	4
2. 2 Uresničevanje vzgojnih prizadevanj šole.....	5
2.3 Svetovanje in usmerjanje	6
3. SODELOVANJE S STARŠI.....	7
4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	7
4. 1 Restitucija	7
4. 2 Mediacija	8
4. 3 Vzgojni ukrepi	8
4. 4 Pohvale, priznanja, nagrade	8
5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA	9

Vzgojni načrt Osnovne šole Dravograd se je sprejel na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 - ZUJF, 63/13, 46/16 - ZOFVI-K, 49/16).

UVOD

Vzgojni načrt šole je dokument, oblikovan na osnovi sprejetih dogovorov med zaposlenimi, učenci in starši. Pomaga nam pri doseganju vzgojnih ciljev.

Pri oblikovanju Vzgojnega načrta šole izhajamo iz:

- vzgojno-izobraževalnih ciljev, zapisanih v zakonskih osnovah ter
- dolgoročnih ciljev in prednostnih nalog, zapisanih v LDN šole.

VIZIJA DELA IN VODENJA OŠ NEZNANIH TALCEV DRAVOGRAD S PODRUŽNICAMI

**»Ne učimo se za šolo, temveč za življenje.«
(Seneka)**

Vizijo želimo doseči preko aktivnosti: razvijati vse strani otrokove osebnosti ter omogočiti učencem izkustveno učenje in ustvarjalno delo za življenje.

1. VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

1.1 Vrednote, za katere si na šoli prizadevamo:

- Skrb za razvoj posameznikove osebnosti.
- Razvijanje pozitivne samopodobe.
- Skrb za spodbudno, pozitivno klimo in dobro počutje na šoli.
- Upoštevanje drugačnosti, dopuščanje različnih pogledov, tolerantnost.
- Občutljivost za socialne razlike.
- Preseganje individualizma, egoizma.
- Timsko delo, solidarnost.
- Etika skrbi – skrb za sočloveka, empatija, moralnost.
- Skrb za posameznikovo duhovno razsežnost.
- Poštenost do sebe in drugih - odkritost v odnosih, resnicoljubnost.
- Nenasilje – boj proti nasilju in agresiji med učenci.
- Skrb za zdravje – zdravo okolje in prehrana.
- Skrb za šolski inventar in osebne predmete.
- Dоследnost v dogovorih in odnosih.
- Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj in za življenje – pomen vseživljenjskega učenja.

1. 2 Oblikovanje okolja za optimalno življenje in delo v šoli

Pri oblikovanju življenja in dela na šoli moramo upoštevati naslednja načela:

- Načelo oblikovanja okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali telesne, duševne in psiho-socialne potrebe.
- Načelo kakovostnega organiziranega učenja, strpnosti, sodelovanja, skupnega reševanja težav, dogovarjanja, zavzetosti za vsakega posameznika, spodbujanja k odličnosti, vzajemnega spoštovanja, prostovoljnega dela.
- Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil.
- Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline za večjo samostojnost in odgovornost otrok.
- Načelo osebnega zgleda.
- Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti.
- Načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.
- Načelo vključevanja staršev in lokalne skupnosti v življenje in delo šole.

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI

2. 1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Proaktivne vzgojne dejavnosti so tiste dejavnosti, s katerimi šola skuša oblikovati takšno okolje in pogoje za delo in življenje v šoli, v katerih bodo vsi učenci in zaposleni najbolj učinkovito zadovoljevali in uresničevali svoje temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter pri tem razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Proaktivne dejavnosti lahko obsegajo:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutek varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Obravnavanje življenjskih problemov vrstnikov in odraslih ter usposabljanje za uspešno reševanje teh problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Poudarjanje zglednega vedenja učencev ter pogovori o takem vedenju.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi ter s spoznavanjem stališč in predlogov vseh deležnikov.

- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov ter njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dnevov dejavnosti, interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov.

2. 2 Uresničevanje vzgojnih prizadevanj šole:

- **spodbujanje** učencev k vzgojnim ciljem: promocija vizije šole, spodbudne misli v prostorih šole, krasitev panojev s tematskimi plakati, spodbujanje socialnih veščin (npr. pozdravljanje, prijaznost, medsebojna pomoč),
- **izvajanje** dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost: kulturne in druge prireditve, neformalna druženja ...
- **spodbujanje vrstniške pomoči**, prostovoljnega dela ter zbiralnih in drugih humanitarnih akcij,
- **osveščanje učencev** na področjih nasilja, uživanja alkohola in drog, kajenja (razredne ure in delavnice),
- **skrb za aktivno preživljanje časa** učencev pred poukom in po njem ter med odmori,
- **sodelovanje v projektih (mednarodnih, razvojnih, šolskih) in drugih konkretnih vzgojnih vsebinah**, ki pomembno oblikujejo življenje in delo šole,
- **aktivno vključevanje učencev** v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi in s tem **razvijanje socialnih veščin** ter navajanje k procesom samovrednotenja, samokontrole ter spodbujanja zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja.

2.3 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole, ki jo lahko izvajajo učitelji, vodstvo šole in svetovalna služba. Svetovanje je v pomoč učencem pri reševanju njihovih vprašanj, dilem, stisk in težav v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, pri razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti za lastno ravnanje. Vsi zaposleni se trudimo biti s svojim ravnanjem pozitiven zgled, saj tudi tako v veliki meri usmerjamo učence k še boljšim rešitvam in načinom delovanja.

Poteka v obliki pogovorov med strokovnimi delavci šole (učitelj, razrednik, svetovalna delavka, ravnateljica) ter učenci (po potrebi tudi starši), in sicer v času razrednih ur, govorilnih ur učiteljev, v okviru šolske svetovalne službe in zunanjih institucij ter ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih.

Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja problemov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje ter restitucija in mediacija.

Učenec se ob tem uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost in spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzeti odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge ter sprejemanja različnosti; opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost) ter
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da učenec potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, svetovalna delavka v soglasju s starši začne voditi osebno mapo za učenca, ki potrebuje pomoč in svetovanje.

Če se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih kljub pomoči in svetovanju v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, strokovni delavec staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in pedagoške pomoči.

3. SODELOVANJE S STARŠI

Starši sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole v različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih: roditeljski sestanki, govorilne ure, individualni svetovalni razgovori, timski sestanki ter druga vključevanja staršev v življenje in delo šole. Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši ter redna in odprta komunikacija so predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole.

V primeru težav oziroma kakršnihkoli drugih nesporazumov tudi starši upoštevajo **načelo postopnosti**:

1. reševanje problema **z učiteljem** (pogovor in dogovor),
2. sodelovanje **razrednika** pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ni izboljšalo),
3. sodelovanje **svetovalne službe** (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ni izboljšalo),
4. sodelovanje **vodstva šole** (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ni izboljšalo).

Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka, po e-pošti, v nujnih primerih pa tudi po telefonu. Oblike obveščanja so dogovorjene na roditeljskih sestankih posameznih oddelčnih skupnosti.

Kadar starši ne izpolnjujejo svojih obveznosti, ukrepa razrednik, ki starše povabi na razgovor.

4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopek omogoča učencu soočanje z napako, pripomore k uvidu vzroka za lastno ravnanje in je priložnost za učenje, napredek in spremembo. Omogoča, da učenec napako popravi.

Vzgojni postopek (razgovor) vodi učitelj, razrednik ali svetovalni delavec. Pogovori se zapišejo, realizacijo dogovorov spremlja oseba, ki je razgovor vodila ali razrednik.

4. 1 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi.

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženci.

4. 2 Mediacija

Šolska mediacija je način mirnega, civiliziranega, strpnega in konstruktivnega reševanja sporov z dialogom. Predstavlja učinkovito preventivo zoper nasilje v šoli. Je način izboljšanja šolske klime in medsebojnih odnosov med vsemi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa.

Na šoli se izvaja šolska mediacija, kjer strokovni delavec šole prevzame vlogo šolskega mediatorja (nevtralna oseba) in udeležencem v konfliktu pomaga določiti problem in načine reševanja problema.

4. 3 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so posledice kršitev Pravil šolskega reda. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vse odločitve vzgojnih ukrepov se izrekajo na podlagi otrokove koristi. Vzgojni ukrep je sorazmeren s težo kršitve.

Vzgojni ukrepi in postopki so natančno opredeljeni v Pravilih šolskega reda.

4. 4 Pohvale, priznanja, nagrade

Učenci ali skupina učencev prejme za uspešno in prizadevno delo v šoli pohvale, priznanja in nagrade. Pohvala je lahko ustna ali pisna.

Vrste in načini so opredeljeni v Pravilih šolskega reda.

5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je temeljni dokument za naše vzgojno delo. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje 2. člena ZOŠ. Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili pristojnega ministrstva in ZRSŠ ter s sklepi ustanovitelja. Letne evalvacije vzgojnega dela so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja. Za realizacijo Vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Vzgojni načrt je bil potrjen na Svetu zavoda OŠ Neznanih talcev Dravograd dne, 27. 9. 2021.

Vzgojni načrt začne veljati po sprejetju dokumenta na Svetu zavoda. Z njim se seznaniijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Predsednica Sveta zavoda:

Franja ŠMON DREVENŠEK

V Dravogradu, dne 27. 9. 2021

Ravnateljica šole:

Danijela LEDINEK